

NR 17/2015

**KIERUNKI ROZWOJU ENERGETYKI
W POLSCE. OPINIE O ŹRÓDŁACH
ENERGII I ICH WYKORZYSTANIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ Odnawialne źródła energii uchodzą za najbardziej perspektywiczne, bezpieczne i najtańsze. Z kolei źródła najefektywniejsze energetycznie to – w społecznym przekonaniu – paliwo jądrowe, gaz ziemny, ropa naftowa i węgiel.
- ▶ Źródła oceniane jako bezpieczne są postrzegane przeważnie jako tańsze, bardziej perspektywiczne i mniej wydajne energetycznie.
- ▶ Niemal połowa badanych uważa, że Polska powinna rozwijać technologie i infrastrukturę umożliwiającą korzystanie zarówno z nieodnawialnych, jak i odnawialnych źródeł energii. Zbliżona liczebnie grupa dostrzega potrzebę skoncentrowania się wyłącznie na energetyce odnawialnej.
- ▶ Im wyższy poziom wykształcenia, lepsza sytuacja materialna i większa miejscowość zamieszkania, tym większy odsetek zwolenników inwestowania w energetykę jądrową, odnawialne źródła energii i gaz łupkowy. Starszy wiek, niższe wykształcenie oraz płeć żeńska sprzyjają odpowiedziom niejednoznacznym. Kobiety są ponadto bardziej sceptyczne w ocenie planów budowy elektrowni atomowej.

W ostatnich tygodniach dużo mówiło się o kondycji polskiego górnictwa. W styczniowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków o kwestie związane z energetyką. Interesowały nas postulowane kierunki rozwoju sektora energetycznego w Polsce – to, jak badani postrzegają różne źródła energii, oraz inwestowanie w które z nich uważają za konieczne i uzasadnione.

POSTRZEGANIE RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

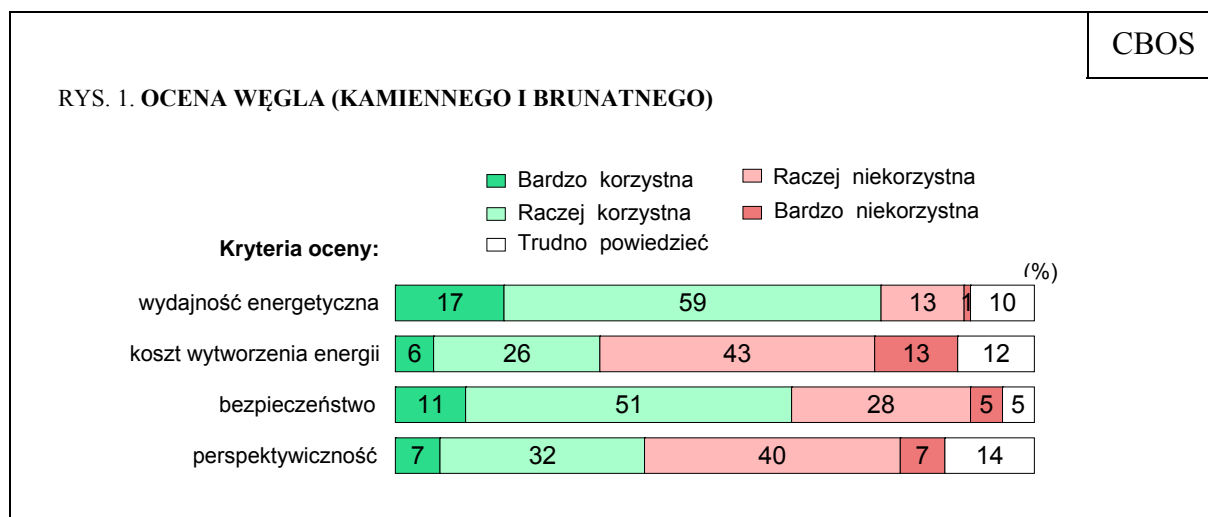
Ankietowanym przedstawiliśmy cztery kryteria oceny źródeł energii – kryterium wydajności energetycznej, kosztu wytworzenia energii, poziomu bezpieczeństwa oraz perspektywiczności.

Wydajność energetyczna została zdefiniowana jako relacja między zużyciem źródła a ilością wytworzonej energii. Przez koszt wytworzenia energii rozumiano sumę wydatków koniecznych do pozyskania źródła oraz stworzenia i utrzymania infrastruktury niezbędnej do produkcji i dystrybucji energii. Poziom bezpieczeństwa odnosił się do stopnia, w jakim wykorzystanie źródła energii zagraża otoczeniu – ludziom, środowisku, klimatowi. Z kolei inwestowanie w źródło energii i infrastrukturę potrzebną do jego wykorzystania miało być uznane za perspektywiczne, jeśli dawałoby nadzieję na większe bezpieczeństwo energetyczne w przyszłości.

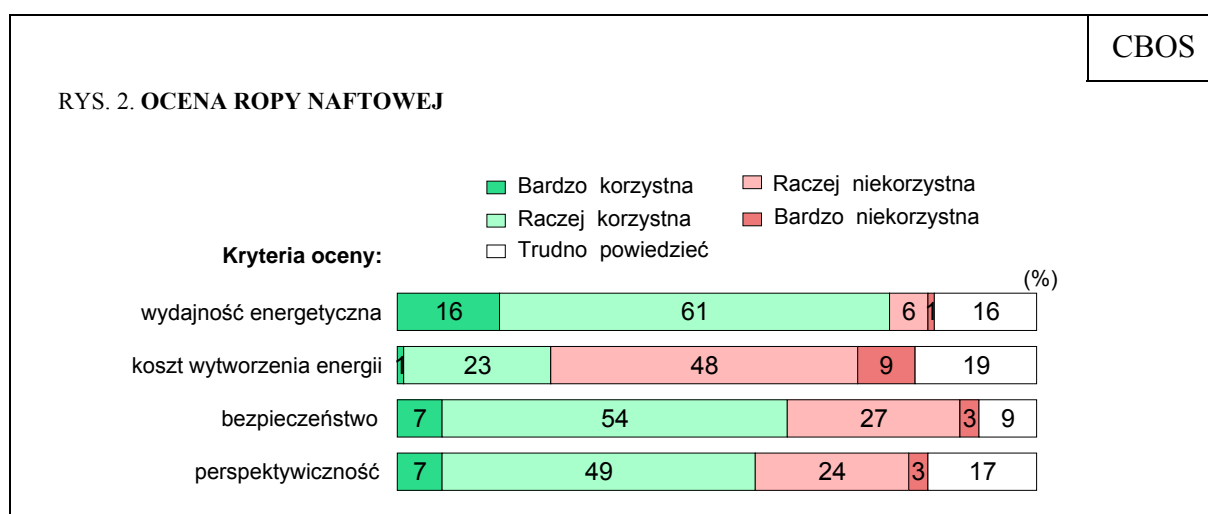
Wprowadzanie kolejnych pojęć było rozłożone w czasie – bezpośrednio po doprecyzowaniu znaczenia pojedynczego kryterium respondenci byli proszeni o wykorzystanie go do oceny różnych źródeł energii: węgla (kamiennego i brunatnego), ropy naftowej, gazu ziemnego, gazu łupkowego, paliwa jądrowego (np. uranu, radu) oraz promieniowania słonecznego, wiatru, wody i biomasy, które – dla uproszczenia i tak trudnego już pytania – ujęto łącznie jako odnawialne źródła energii.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (296) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–14 stycznia 2015 roku na liczącej 1005 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

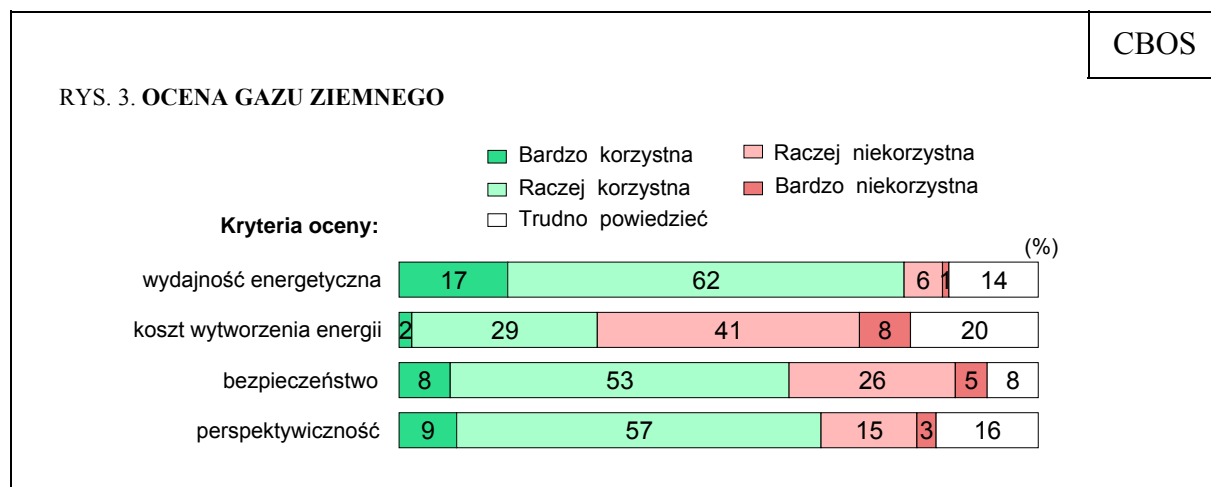
Listę źródeł energii otwierał węgiel. Dominująca grupa badanych uważa, że surowiec ten jest wydajny (76%) i bezpieczny (62%). Opinie na temat perspektywiczności rozwijania energetyki węglowej są podzielone, choć częściej negatywne niż pozytywne (47% wobec 39%). Większość ankietowanych sądzi też, że produkcja energii z węgla jest kosztowna (56%).

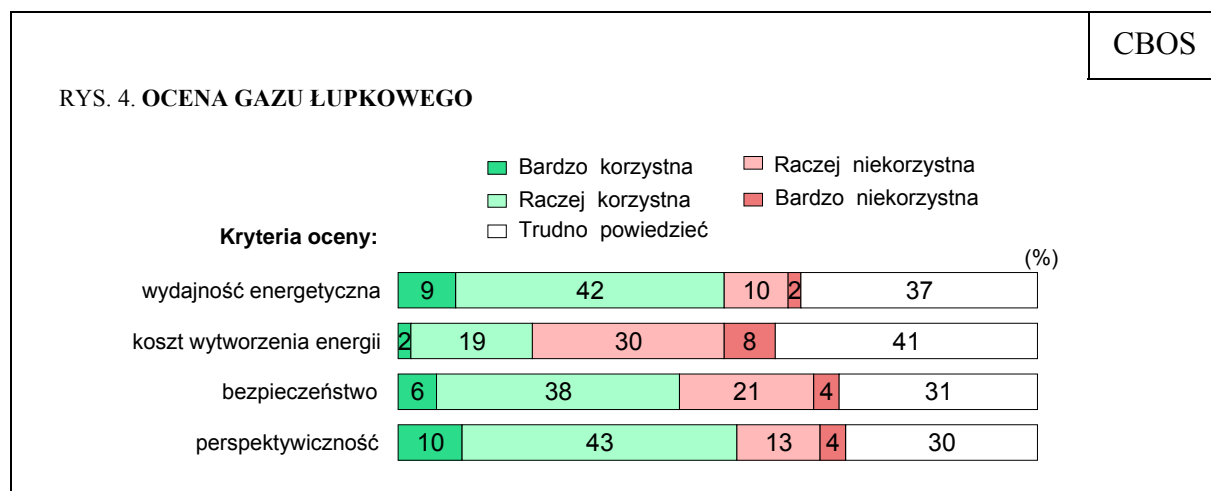
Jeśli chodzi o ropę naftową, to wśród badanych dominuje pozytywna ocena wydajności (77%), bezpieczeństwa (61%) i perspektywiczności wytwarzania energii z tego surowca (56%). Przeważa jednak przekonanie, iż wykorzystywanie ropy naftowej wymaga dużych nakładów finansowych (57%).

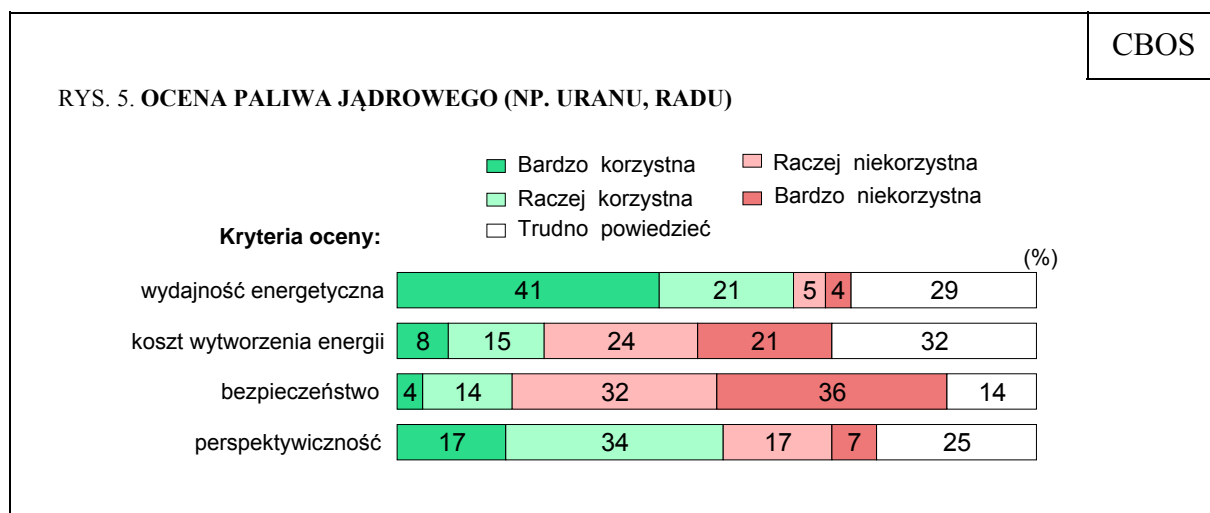
Gaz ziemny postrzegany jest zwykle jako paliwo efektywne energetycznie (79%), przyszłościowe (66%), bezpieczne dla otoczenia (61%), ale drogie (49%).

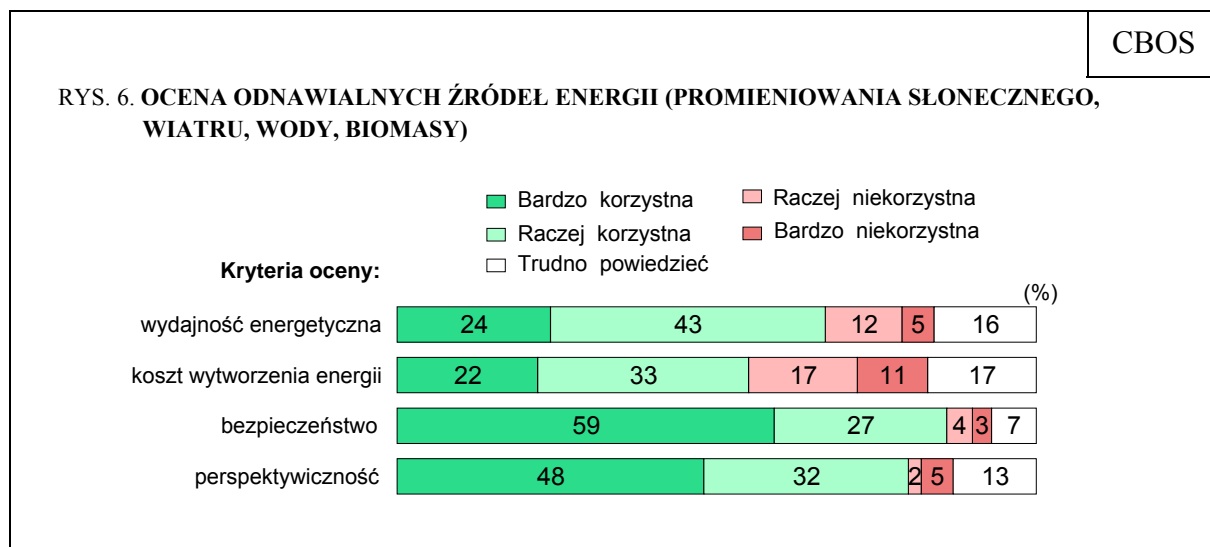
Zdecydowanie najwięcej trudności przysparzała Polakom ocena gazu łupkowego – odpowiedzi niejednoznaczne stanowią od jednej trzeciej do dwóch piątych deklaracji. Ci, którzy mają wyrobione zdanie na ten temat, najczęściej uważają, że gaz niekonwencjonalny to paliwo, którego wykorzystanie wymagałoby poniesienia znacznych kosztów (38% ogółu), ale też mogłoby się przyczynić do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego w przyszłości (53%). Ponadto respondenci przeważnie sądzą, że surowiec ten jest wydajny energetycznie (51%), a technologie eksploatacji jego złóż i produkcji energii nie stanowią zagrożenia dla ludzi, środowiska i klimatu (44%).

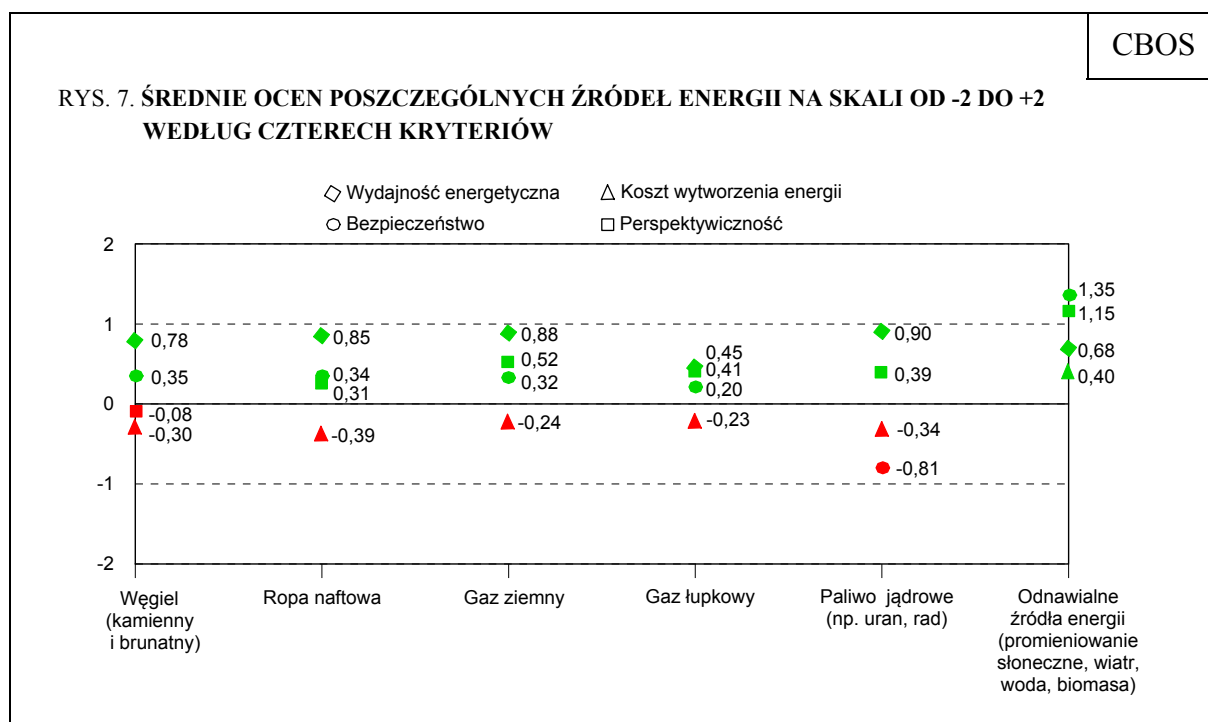
Większość badanych uważa, że paliwo jądrowe jest wydajnym i przyszłościowym źródłem energii (odpowiednio: 62% i 51%). Elektrownie atomowe są jednocześnie uznawane za niebezpieczne dla otoczenia (68%). Prawie połowa respondentów (45%) twierdzi, że koszt produkcji i dystrybucji energii jądrowej jest wysoki, a niewiele mniejsza grupa (32%) nie potrafi go ocenić.

Z deklaracji ankietowanych wyłania się zdecydowanie pozytywny obraz odnawialnych źródeł energii. Badani niemal powszechnie określają energetykę odnawialną jako bezpieczną (86%, w tym 59% jako bardzo bezpieczną) i przyszłościową (80%). Dwie trzecie respondentów jest przekonanych o wydajności odnawialnych źródeł energii (67%), a ponad połowa – o względnie niewielkich kosztach ich przetwarzania (55%).

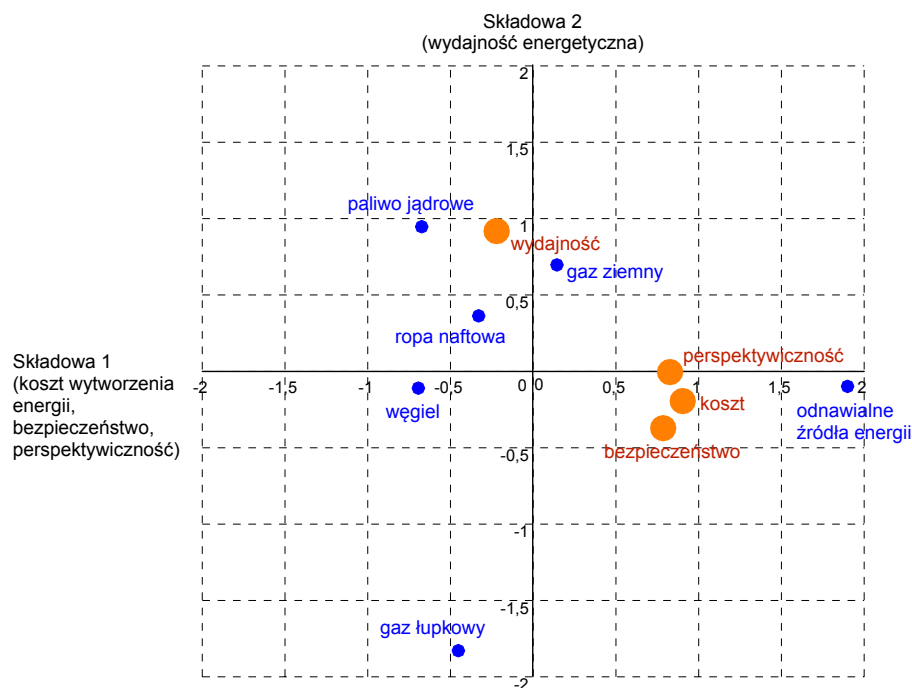
Odnawialne źródła energii uchodzą za najbardziej perspektywiczne, bezpieczne i najtańsze. Przeciętne oceny wydajności wskazują, iż źródłami najbardziej efektywnymi energetycznie są – w społecznym przekonaniu – paliwo jądrowe, gaz ziemny, ropa naftowa i węgiel. Niezależnie od tego, o co pytaliśmy, opinie pozytywne zazwyczaj przeważały nad negatywnymi. Dominację tych drugich (znajdującą wyraz w ujemnych wartościach średnich) obserwujemy jedynie w ocenach bezpieczeństwa paliwa jądrowego, perspektywiczności węgla oraz kosztu produkcji energii atomowej i z paliw kopalnych (węgla, ropy, gazu).

Odpowiedzi jednoznaczne zrekodowano na wartości -2, -1, 1, 2, natomiast „trudno powiedzieć” na wartość 0 (środek skali)

Dekomponując wariancję zagregowanych wyników (uśrednionych ocen źródeł w kolejnych wymiarach) na mniejszą liczbę ortogonalnych względem siebie zmiennych, można ponadto stwierdzić dodatnią zależność między ocenami kosztu wytworzenia energii, bezpieczeństwa i perspektywiczności źródeł oraz ich ujemny związek z ocenami wydajności energetycznej.

RYS. 8. ZALEŻNOŚĆ MIĘDZY OCENAMI KOSZTU WYTWORZENIA ENERGII, BEZPIECZEŃSTWA I PERSPEKTYWICZNOŚCI ŹRÓDEŁ A OCENĄ ICH WYDAJNOŚCI ENERGETYCZNEJ

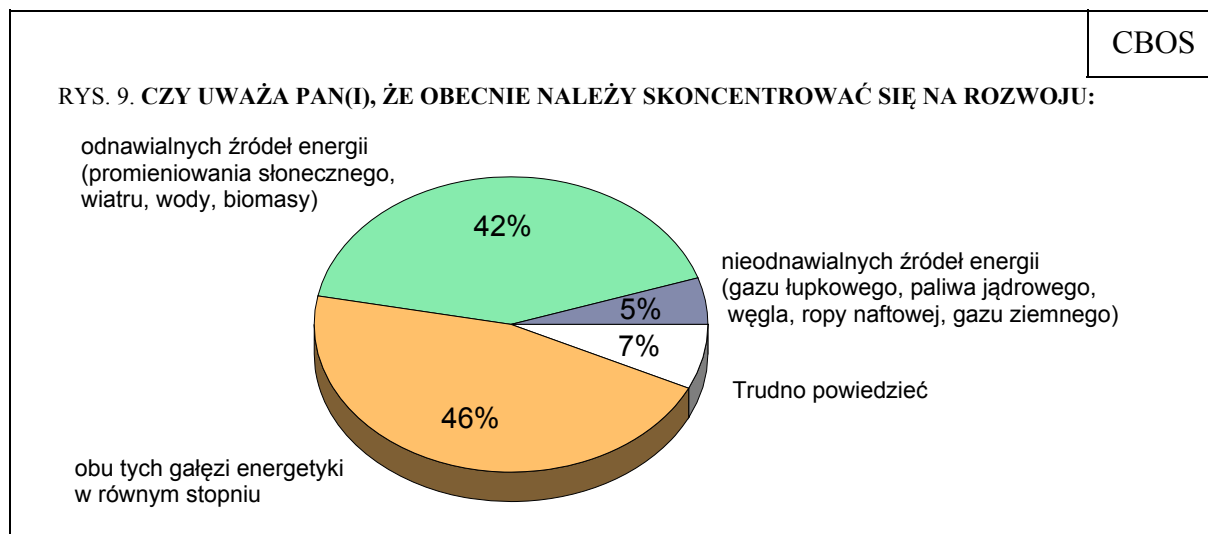
W układzie współrzędnych przedstawiono ładunki czynnikowe zmiennych włączonych do modelu głównych składowych (cztery kryteria oceny), których wartości odpowiadają współczynnikom korelacji między zmiennymi i składowymi oraz wyniki czynnikowe przypadków (sześciu pozycjonowanych źródeł) będące liniową kombinacją wartości zmiennych ważonych ładunkami określającymi ich wpływ na wartość danej składowej

Analogiczne analizy przeprowadzone na surowych danych wykazują, iż w wymiarze wydajności energetycznej, kosztu wytworzenia energii i bezpieczeństwa postrzeganie węgla jest w znacznej mierze zbieżne z oceną ropy naftowej, postrzeganie gazu ziemnego – z oceną gazu łupkowego, natomiast opinie na temat paliwa jądrowego i odnawialnych źródeł energii są niezależne od pozostałych. Siatka zależności ulega pewnym modyfikacjom dla kryterium perspektywiczności – oceny ropy naftowej upodabniają się tu do ocen gazu ziemnego i łupkowego, a opinie na temat węgla tworzą niezależną składową².

² Modele utworzono za pomocą algorytmu *Principal Component Analysis*. W celu ułatwienia interpretacji wyników składowych i wejściowych zmiennych (w kontekście tychże składowych) zastosowano rotację ortogonalną Equamax. Odpowiedzi jednoznacznie zrekodowano na wartości -2, -1, 1, 2, natomiast „trudno powiedzieć” na wartość 0 (środek skali).

PRZYSZŁOŚĆ SEKTORA ENERGETYCZNEGO

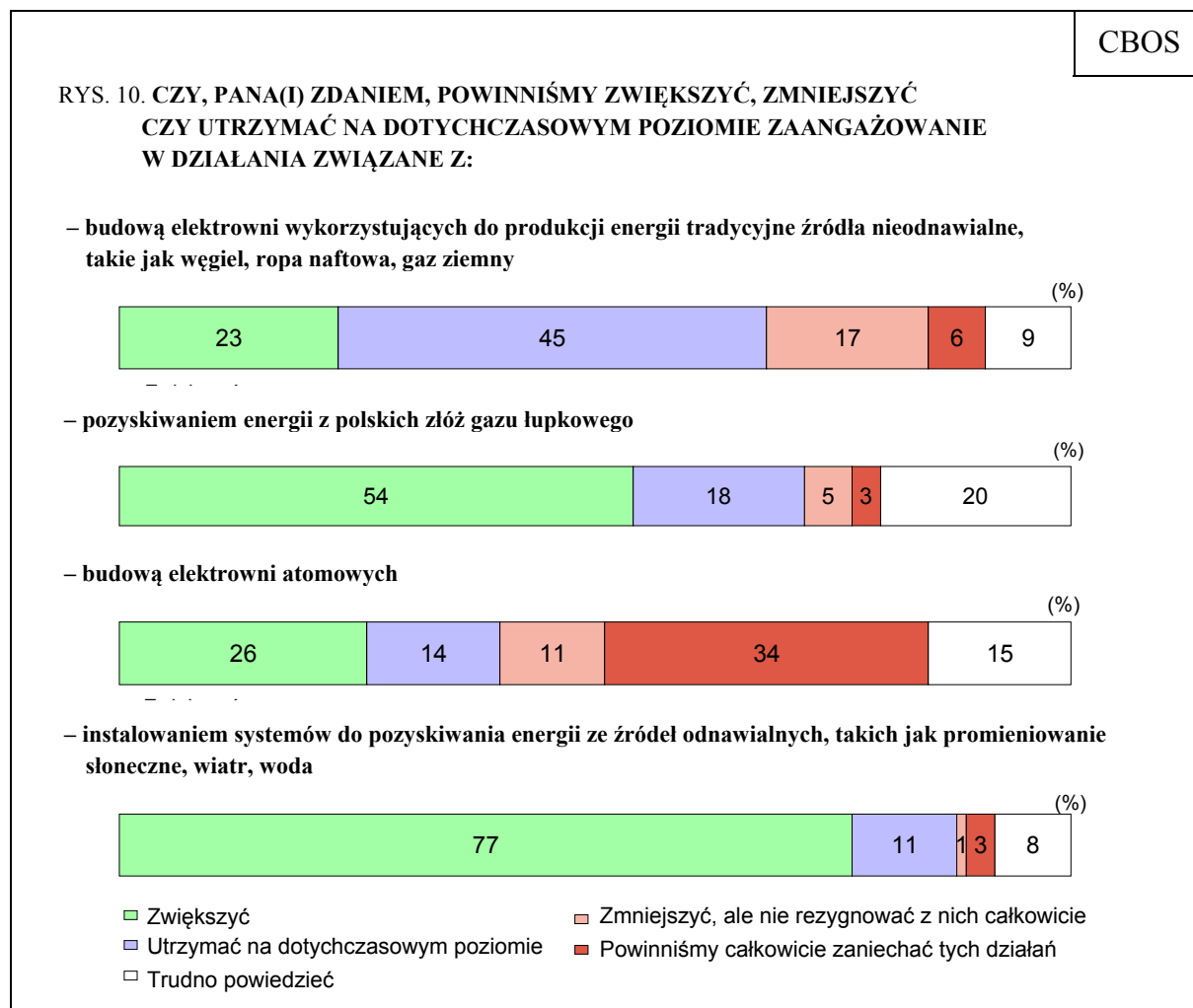
Niemal połowa badanych (46%) uważa, że Polska powinna rozwijać technologie i infrastrukturę umożliwiającą korzystanie zarówno z nieodnawialnych, jak i odnawialnych źródeł energii. Zbliżona liczebnie grupa (42%) dostrzega potrzebę skoncentrowania się na energetyce odnawialnej. Jedynie 5% ankietowanych wiąże przyszłość kraju przede wszystkim z nieodnawialnymi surowcami energetycznymi.

Pokładaniu nadziei w odnawialnych źródłach energii sprzyja płeć żeńska, młodszy wiek, lepsze wykształcenie, uzyskiwanie wyższych dochodów *per capita* oraz lewicowa orientacja polityczna. Mężczyźni, badani najgorzej sytuowani oraz osoby o poglądach prawicowych relatywnie częściej opowiadają się za równomiernym rozwojem energetyki nieodnawialnej i odnawialnej, jednocześnie respondenci najslabiej wykształceni, najstarsi i kobiety ponadprzeciętnie często nie mają wyrobionego zdania na ten temat (por. tabele aneksowe).

Oprócz ogólnej wizji przyszłości sektora energetycznego interesował nas stosunek do finansowania konkretnych jego gałęzi. Prawie połowa ankietowanych (45%) sądzi, że powinno się utrzymać na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w działania związane z budową elektrowni przetwarzających tradycyjne paliwa kopalne, a tylko 6% respondentów jest zdania, iż należałoby całkowicie zaprzestać tych działań. Ponad połowa badanych (54%) uważa, iż należy zintensyfikować prace nad pozyskiwaniem energii z rodzimych złóż gazu łupkowego, przy czym aż jedna piąta (20%) nie ma zdania na ten temat. W ocenie energii atomowej respondenci są podzieleni – wprawdzie jedna trzecia (34%) w ogóle nie widzi

w Polsce miejsca dla energetyki jądrowej, ale niewiele mniejsza grupa (26%) upatruje w niej technologii przyszłości, wymagającej rozwoju i dofinansowania. Ponad trzy czwarte ankietowanych (77%) popiera zwiększenie zaangażowania w instalowanie systemów, które pozwolą na szersze wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Zmienną najsilniej różnicującą stosunek do rozwijania poszczególnych gałęzi energetyki jest poziom wykształcenia – im on wyższy, tym większy odsetek zwolenników inwestowania w energetykę jądrową, odnawialne źródła energii i gaz łupkowy, a mniejsze poparcie dla zwiększania zaangażowania w produkcję energii z tradycyjnych źródeł nieodnawialnych. Oprócz badanych lepiej wykształconych potrzebę rozwijania energetyki niekonwencjonalnej i atomowej częściej dostrzegają osoby dobrze sytuowane i żyjące w większych miejscowościach. Starszy wiek, słabsze wykształcenie oraz płeć żeńska sprzyjają odpowiedziom niejednoznacznym. Kobiety są ponadto bardziej sceptyczne w ocenie planów budowy elektrowni atomowej (por. tabele aneksowe).

Problemy energetyki należą do najbardziej istotnych społecznie. Założenia polityki energetycznej oraz stopień ich realizacji są kluczowe dla zaspokojenia bieżących potrzeb Polaków, przekładają się też bezpośrednio na kondycję gospodarki i bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Jednym z priorytetów polskiej energetyki jest zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii. Nasze badanie wykazuje, iż cel ten spotyka się z aprobatą społeczeństwa, a energia słoneczna, wiatru czy wody jest uznawana za najbezpieczniejszą, najbardziej perspektywiczną i najtańszą. Oprócz zdecydowanie pozytywnego stosunku do odnawialnych źródeł energii deklaracje badanych świadczą o znacznym niedoinformowaniu w zakresie technologii pozyskiwania energii ze złóż gazu łupkowego oraz o podzielonych opiniach w kwestii budowy elektrowni atomowej.

Opracowała
Natalia HIPSZ

Tabela 1

		Czy uważa Pan(i), że obecnie należy skoncentrować się na rozwoju:				Liczba osób
		nieodnawialnych źródeł energii (gazu łupkowego, paliwa jądrowego, węgla, ropy naftowej, gazu ziemnego)	odnawialnych źródeł energii (promieniowania słonecznego, wiatru, wody, biomasy)	obu tych gałęzi energetyki w równym stopniu	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		5	42	46	7	999
Płeć	Mężczyźni	7	40	49	4	482
	Kobiety	4	44	42	10	518
Wiek	18-24 lata	6	51	41	2	113
	25-34	4	45	48	3	199
	35-44	4	49	43	5	177
	45-54	4	42	48	5	155
	55-64	8	36	44	12	176
	65 lat i więcej	7	34	48	11	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	40	44	9	397
	Miasto do 19 999	4	43	45	8	149
	20 000 - 99 999	4	43	48	5	189
	100 000 - 499 999	5	46	46	3	161
	500 000 i więcej mieszk.	8	40	47	5	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	7	39	38	16	208
	Zasadnicze zawodowe	5	41	45	8	243
	Średnie	4	41	52	3	308
	Wyższe	6	47	45	2	240
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	45	51		97
	Średni personel, technicy	15	40	43	2	35
	Pracownicy adm.-biurowi	8	50	35	7	74
	Pracownicy usług	6	36	53	5	68
	Robotnicy wykwalifikowani	4	48	45	4	114
	Robotnicy niewykwalifik.		46	50	4	43
	Rolnicy	3	32	63	2	37
	Pracujący na własny rach.	13	40	44	3	41
	Bezrobotni	3	48	43	6	92
	Emeryci	6	37	46	11	214
	Renciści	9	29	39	23	59
	Uczniowie i studenci	3	50	45	2	70
	Gospodynie domowe i inni	2	45	40	12	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	44	47	5	124
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9	42	48	1	94
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	46	46	3	258
	prywatnym gosp. rolnym	5	33	60	2	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	34	53	8	122
	501-750	6	41	44	10	97
	751-1000	6	40	45	9	135
	1001-1500	4	45	47	4	186
	Powyżej 1500 zł	6	46	44	4	219
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	40	41	10	105
	Średnie	4	42	45	10	437
	Dobre	6	43	48	3	457
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	43	48	4	43
	Raz w tygodniu	4	38	50	8	464
	1-2 razy w miesiącu	6	45	44	5	153
	Kilka razy w roku	6	48	41	5	217
	W ogóle nie uczestniczy	6	44	41	9	117
Poglądy polityczne	Lewica	5	48	43	4	148
	Centrum	3	49	43	5	311
	Prawica	9	34	54	2	297
	Trudno powiedzieć	3	40	40	17	243

Tabela 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, powinniśmy zwiększyć, zmniejszyć czy utrzymać na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w działania związane z budową elektrowni wykorzystujących do produkcji energii tradycyjne źródła nieodnawialne, takie jak węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny?					Liczba osób
		Zwiększyć	Utrzymać na dotychczasowym poziomie	Zmniejszyć, ale nie rezygnować z nich całkowicie	Powinniśmy całkowicie zaniechać tych działań	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		23	45	17	6	9	998
Płeć	Mężczyźni	23	46	21	6	4	484
	Kobiety	22	44	14	5	14	514
Wiek	18-24 lata	26	46	21		7	113
	25-34	20	47	20	4	8	199
	35-44	22	46	25	2	4	175
	45-54	16	51	15	10	8	156
	55-64	26	39	15	6	12	176
	65 lat i więcej	26	41	9	9	15	180
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	48	12	6	10	398
	Miasto do 19 999	22	41	21	6	9	150
	20 000 - 99 999	25	47	14	6	8	189
	100 000 - 499 999	22	39	24	5	10	158
	500 000 i więcej mieszk.	17	41	31	5	6	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	28	43	10	5	15	207
	Zasadnicze zawodowe	24	43	15	9	10	243
	Średnie	23	46	18	4	8	310
	Wyższe	16	48	26	4	6	239
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	46	33	3	7	98
	Średni personel, technicy	20	48	28	2	2	35
	Pracownicy adm.-biurowi	24	50	14	7	5	74
	Pracownicy usług	30	43	18	6	4	68
	Robotnicy wykwalifikowani	22	49	18	7	3	116
	Robotnicy niewykwalifik.	29	51	7	3	11	43
	Rolnicy	20	55	5	4	16	37
	Pracujący na własny rach.	15	50	27	2	7	42
	Bezrobotni	33	36	18	5	8	91
	Emeryci	24	39	12	8	16	213
	Renciści	16	50	5	7	21	59
	Uczniowie i studenci	24	42	26		7	70
Gospodynie domowe i inni	19	50	17	7	6	52	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	46	21	5	8	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	24	42	25	6	3	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	51	20	4	5	259
	prywatnym gosp. rolnym	15	54	5	4	22	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	20	53	10	9	9	122
	501-750	36	38	14	5	6	97
	751-1000	27	45	14	6	8	134
	1001-1500	19	49	21	3	7	186
	Powyżej 1500 zł	20	43	26	5	6	220
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	40	10	7	18	104
	Średnie	24	42	14	6	12	435
	Dobre	20	49	22	4	4	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	44	14	8	10	42
	Raz w tygodniu	24	47	13	6	10	464
	1-2 razy w miesiącu	20	45	20	6	10	152
	Kilka razy w roku	22	48	19	5	6	217
	W ogóle nie uczestniczy	22	31	29	5	13	118
Poglądy polityczne	Lewica	21	45	21	6	6	148
	Centrum	19	47	19	8	7	312
	Prawica	27	46	17	4	6	300
	Trudno powiedzieć	24	41	13	4	18	238

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, powinniśmy zwiększyć, zmniejszyć czy utrzymać na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w działania związane z pozyskiwaniem energii z polskich złóż gazu łupkowego?					Liczba osób
		Zwiększyć	Utrzymać na dotychczasowym poziomie	Zmniejszyć, ale nie rezygnować z nich całkowicie	Powinniśmy całkowicie zaniechać tych działań	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		54	18	5	3	20	1001
Płeć	Mężczyźni	61	18	5	2	13	484
	Kobiety	46	19	5	3	26	517
Wiek	18-24 lata	44	32	8		16	113
	25-34	56	21	5	3	15	200
	35-44	55	15	6	5	19	176
	45-54	55	17	9	2	17	156
	55-64	56	19	2	2	21	176
	65 lat i więcej	52	12	3	3	29	179
Miejsce zamieszkania	Wieś	51	21	5	3	20	398
	Miasto do 19 999	55	20	4	3	17	149
	20 000 - 99 999	56	15	3	2	24	190
	100 000 - 499 999	48	19	8	5	19	160
	500 000 i więcej mieszk.	66	11	7	1	15	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	42	21	5	3	30	207
	Zasadnicze zawodowe	51	20	6	3	20	243
	Średnie	54	18	6	3	19	310
	Wyższe	66	16	3	4	12	241
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	14	1	1	15	98
	Średni personel, technicy	65	13	9		13	35
	Pracownicy adm.-biurowi	50	26	8	4	12	74
	Pracownicy usług	50	21	9	7	13	68
	Robotnicy wykwalifikowani	59	18	5	2	15	116
	Robotnicy niewykwalifik.	42	18	18	2	20	43
	Rolnicy	38	23	10		30	37
	Pracujący na własny rach.	64	13			23	42
	Bezrobotni	56	20	4	3	16	92
	Emeryci	51	14	2	4	29	213
	Renciści	47	14	2	4	32	59
	Uczniowie i studenci	44	37	9		10	70
Gospodynie domowe i inni	53	15	4	7	22	54	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	65	15	8	1	10	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	59	17	7		16	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	53	20	5	4	17	259
	prywatnym gosp. rolnym	38	21	10		31	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	21	7	2	23	122
	501-750	56	19	6	3	16	99
	751-1000	51	17	7	3	22	134
	1001-1500	54	19	5	2	20	186
	Powyżej 1500 zł	62	16	4	2	16	220
Ocena własnych war. mater.	Złe	57	10	3	3	27	104
	Średnie	49	19	5	4	23	438
	Dobre	57	20	6	2	15	458
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	16	2	5	13	42
	Raz w tygodniu	52	22	4	3	19	465
	1-2 razy w miesiącu	49	19	7	3	21	153
	Kilka razy w roku	61	10	7	2	19	218
	W ogóle nie uczestniczy	50	21	4	2	22	117
Poglądy polityczne	Lewica	56	18	4	2	20	147
	Centrum	57	19	6	3	16	312
	Prawica	64	16	5	2	13	300
	Trudno powiedzieć	35	21	7	4	33	241

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, powinniśmy zwiększyć, zmniejszyć czy utrzymać na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w działania związane z budową elektrowni atomowych?					Liczba osób
		Zwiększyć	Utrzymać na dotychczasowym poziomie	Zmniejszyć, ale nie rezygnować z nich całkowicie	Powinniśmy całkowicie zaniechać tych działań	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		26	14	11	34	15	1001
Płeć	Mężczyźni	38	14	11	30	7	485
	Kobiety	16	14	11	37	22	517
Wiek	18-24 lata	21	24	16	28	10	113
	25-34	32	15	15	26	12	200
	35-44	30	17	11	29	12	176
	45-54	21	7	10	47	15	156
	55-64	26	11	8	39	16	176
	65 lat i więcej	27	11	7	34	21	180
Miejsce zamieszkania	Wieś	22	12	12	39	14	398
	Miasto do 19 999	25	15	14	29	16	149
	20 000 - 99 999	28	15	8	33	15	190
	100 000 - 499 999	27	19	10	28	17	160
	500 000 i więcej mieszk.	43	7	10	31	9	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	18	15	12	35	20	207
	Zasadnicze zawodowe	21	11	11	39	17	243
	Średnie	26	16	11	36	12	309
	Wyższe	40	13	10	25	11	242
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	52	8	7	25	9	98
	Średni personel, technicy	49	13	5	23	10	35
	Pracownicy adm.-biurowi	22	20	16	36	7	74
	Pracownicy usług	26	9	17	38	9	68
	Robotnicy wykwalifikowani	30	14	9	37	10	116
	Robotnicy niewykwalifik.	16	17	9	28	30	43
	Rolnicy	21	5	5	51	18	37
	Pracujący na własny rach.	23	20	7	36	13	42
	Bezrobotni	19	17	12	40	12	92
	Emeryci	25	10	9	38	19	214
	Renciści	10	21	10	31	27	58
	Uczniowie i studenci	22	28	21	18	12	70
Gospodynie domowe i inni	25	7	17	33	19	54	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	33	12	9	36	10	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	37	15	12	27	9	95
	sekt. pryw. poza rolnict.	30	15	10	32	12	259
	prywatnym gosp. rolnym	22	3	7	55	13	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	10	14	40	15	122
	501-750	19	19	7	39	17	98
	751-1000	20	17	16	35	12	134
	1001-1500	24	15	12	35	14	186
	Powyżej 1500 zł	42	14	9	25	10	220
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	5	9	41	22	104
	Średnie	18	15	10	38	18	438
	Dobre	35	15	12	28	9	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	23	9	30	30	9	42
	Raz w tygodniu	22	14	11	38	16	465
	1-2 razy w miesiącu	29	21	8	27	15	153
	Kilka razy w roku	31	10	9	39	11	217
	W ogóle nie uczestniczy	37	12	13	20	18	118
Poglądy polityczne	Lewica	30	14	8	31	17	148
	Centrum	27	16	13	33	12	312
	Prawica	33	12	12	32	11	299
	Trudno powiedzieć	16	13	9	40	21	241

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, powinniśmy zwiększyć, zmniejszyć czy utrzymać na dotychczasowym poziomie zaangażowanie w działania związane z instalowaniem systemów do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, takich jak promieniowanie słoneczne, wiatr, woda?					Liczba osób
		Zwiększyć	Utrzymać na dotychczasowym poziomie	Zmniejszyć, ale nie rezygnować z nich całkowicie	Powinniśmy całkowicie zaniechać tych działań	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		77	11	1	3	8	1002
Płeć	Mężczyźni	81	11	2	3	4	485
	Kobiety	74	11	1	3	11	517
Wiek	18-24 lata	78	10	3	4	5	113
	25-34	82	9	1	2	5	200
	35-44	83	11		2	4	176
	45-54	79	11	3	2	5	156
	55-64	77	8	1	2	11	176
	65 lat i więcej	65	14	1	7	14	180
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	13	1	3	7	398
	Miasto do 19 999	76	11	1	5	8	150
	20 000 - 99 999	78	11	1	3	7	190
	100 000 - 499 999	79	8	3	2	9	160
	500 000 i więcej mieszk.	83	5	3	2	6	104
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	62	16	2	6	14	207
	Zasadnicze zawodowe	75	12	1	3	8	243
	Średnie	81	9	1	2	6	310
	Wyższe	88	7	0	3	2	242
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	91	5	1	1	1	98
	Średni personel, technicy	92	8				35
	Pracownicy adm.-biurowi	78	13	1	4	4	74
	Pracownicy usług	86	6	1	3	3	68
	Robotnicy wykwalifikowani	82	8	2	3	5	116
	Robotnicy niewykwalifik.	66	17		4	13	43
	Rolnicy	69	21			10	37
	Pracujący na własny rach.	80	15		2	3	42
	Bezrobotni	83	8	1	2	7	92
	Emeryci	69	12	0	5	13	214
	Renciści	55	18	4	3	19	59
	Uczniowie i studenci	77	9	3	6	6	70
Gospodynie domowe i inni	82	8	4	3	4	54	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	84	8		4	4	126
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	90	3	2	2	3	95
	sekt. prywat. poza rolnict.	80	13	1	2	4	259
	prywatnym gosp. rolnym	68	19			13	36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	72	19		3	5	122
	501-750	74	13	3	3	7	99
	751-1000	72	17	1	3	8	134
	1001-1500	81	9	2	1	7	186
	Powyżej 1500 zł	87	5	1	3	4	220
Ocena własnych war. mater.	Złe	74	8	2	2	14	104
	Średnie	73	12	1	4	10	438
	Dobre	82	11	2	2	3	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	76	13	2	4	4	42
	Raz w tygodniu	76	12	0	4	8	465
	1-2 razy w miesiącu	78	13	1	3	5	153
	Kilka razy w roku	83	8	1	3	5	218
	W ogóle nie uczestniczy	72	8	6		15	118
Poglądy polityczne	Lewica	81	8	1	2	7	148
	Centrum	81	9	2	3	6	312
	Prawica	78	11	2	4	5	300
	Trudno powiedzieć	70	14	0	3	12	241